

„Vaikų saugumas internete“

1. Privatumas

- ❖ Prieš atskleidami bet kokią asmeninę informaciją gerai pagalvokite.
- ❖ Nenaudokite savo tikrojo vardo internete.
- ❖ Vaikams nustatykite tikslias ribas kada ir kaip jie gali atskleisti informaciją (tėvų atlyginimai, asmens kodai, adresai, telefonų nr. ir t.t.).
- ❖ Būkite ypač atsargūs su „draugais“, su kuriais tik ką susipažinote, o jie jau prašo atskleisti asmeninę informaciją ar nori susitikti.
- ❖ Būkite atsargūs atskleidami asmeninę informaciją apie darbą ar asmeninę svetainę.
- ❖ Naudokitės vienkartinio, anoniminiu adresu svetainėse, kuriose norint užsiregistruoti reikia nurodyti elektroninio pašto adresą. „Hotmail“ ar „Yahoo!“ elektroninis paštas suteikia tokią galimybę nemokamai.
- ❖ Jei norite apsilankyti nurodytu elektroniniu adresu, bet nenorite gauti jokio laiško iš svetainės (kai kuriose svetainėse nurodo, kad informaciją, reikalingą norint apsilankyti svetainėje, gausite elektroniniu paštu) galite naudoti adresą „someuser@example.com“. Tai apsaugotas elektroninio pašto adresas, kuriuo siunčiami laiški niekada nepasieks tikrojo gavėjo ar vartotojo.

2. Artimas bendravimas su savo paaugliu

- **Asmeninis saugumas:** vienas iš geriausių būdų apsaugoti savo vaiką internete, tai saugoti jo tapatybę.
- **Tiesioginiu ryšiu prisijungęs „grobūnis“:** prisijungę „grobūnys“ supranta vaikus ir žino, kokie jie būna. Jie sudomina juos sukurdami pažįstamą aplinką, sukuria pasitikėjimą ir slaptumą.
- **Kompiuterio saugumas:** dauguma vaikų yra pasidaliję namų ruošos darbus. Tegul kompiuterio saugumo užtikrinimas būna vienas iš tų namų ruošos darbų, kuriuos atlieka jūsų vaikas.
- **Priekabiavimas prisijungus tiesioginiu ryšiu:** kai kalbamės su vaikais apie elgesį viešumoje, turime duoti jiems suprasti, kad tik jie patys yra atsakingi už savo elgesį internete.
- **Plagijavimas ir intelektinė nuosavybė:** vaikai naudojami internetu atlikdami tyrimus ir norėdami susirasti muziką bei sužinoti apie kitas jiems patinkančias pramogas.
- **Susitarkite su vaiku ir parenkite jo naudojimosi internetu taisykles.**

3. Informacija

- **Draudžiama informacija** – tai informacija, kurios paviešinimas ir (ar) platinimas yra draudžiamas pagal galiojančius įstatymus:
 - pornografinio turinio informacija (įskaitant informaciją, kurioje vaizduojamas vaikų išnaudojimas lytiniam santykiavimui (pedofilija));
 - informacija, kuria tyčiojasi, niekinama, skatinama neapykanta ar kurstoma diskriminuoti žmonių grupę ar jai priklausančią asmenį dėl lyties, seksualinės orientacijos, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų;
 - kita įstatymais draudžiama informacija.
- **Ribojama informacija** yra reglamentuojama siekiant apsaugoti nepilnamečius asmenis. Tai informacija, kuri daro neigiamą poveikį jų fiziniam, protiniam ir doroviniam vystymuisi:
 - informacija, susijusi su fizinio ar psichinio smurto vaizdavimu, nusikalstamos veikos modeliavimu;
 - erotinio pobūdžio informacija, kai skatinamas lytinis geismas, rodomas lytinis aktas, jo imitacija ar kitoks seksualinis pasitenkinimas, lyties organai, seksualiniai reikmenys;
 - informacija, kurioje rodomas mirusio arba žiauriai sužaloto žmogaus kūnas (išskyrus atvejus, kai tai būtina tapatybei nustatyti);
 - informacija, sukianti baimę ar siaubą, skatinanti savęs žalojimą ar savižudybę;
 - kita įstatymais ribojama informacija.

Dėl nelegalaus medžiagos naudojimo gali būti keliami bylos dėl žalos atlyginimo. Taip pat gali kilti ir kitų teisinių pasekmių. Pavyzdžiui:

<http://www.lrytas.lt/-12538016271251589218-u%C5%BE-torrent-tinklapiu-veikl%C4%85-studentas-i%C5%A1-kauno-gavo-1000-lit%C5%B3-baud%C4%85.htm>

4. Sveikata

4.1 Rizika, susijusi su per dideliu Internete praleidžiamo laiko kiekiu.

Naujausi tyrimai teigia, kad internetas gali būti kenksmingas jūsų sveikatai. JAV atliekami tyrimai rodo, kad net 10 proc. visų interneto naudotojų išsiugdo priklausomybę. Jei jūsų vaikai tiesiog mėgsta naudotis kompiuteriu, tai dar nereiškia, kad jie yra psichologiškai priklausomi, tačiau nebloga mintis būtų šiek tiek apriboti naudojimosi kompiuteriu dažnumą ir trukmę. Jei jums neramu, kad vaikai per daug laiko praleidžia prie kompiuterio, užduokite sau šiuos du klausimus:

- Kai vaikai pradeda naudotis internetu, ar jiems sunku pasakyti, kiek laiko praleis internete, ir to laikytis?
- Ar jie aukoja kitus savo interesus ir draugus internete praleidžiamam laikui?

Jei abu atsakymai teigiami, galbūt verta pasikalbėti apie tai su vaiku.

